

Борбата

ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ЧЕТВЪРТЪК, 8 ФЕВРУАРИ 1968 Г.

ГОДИНА XXV БРОЙ 17 (2364) ЦЕНА 2 ст.

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА
БКП, НА ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕ-
СТВЕНИЯ ФРОНТ
ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ИНЖЕНЕРЪТ, ТЕХНИКЪТ И ИКОНОМИСТЪТ СЕГА ИМАТ ПОВЕЧЕ ВРЕМЕ ЗА АНАЛИЗ

Освобождаването на специалистите от непроизводствена работа е голям проблем. Той придобива особено значение в борбата за повишаване ефективността на всички отрасли.

Строителството е такъв вид дейност, която се извършва на голяма територия, на различни по големина и предназначение обекти. Но всеки малък или голям обект — производствена сграда на завод или трайност имат много общи черти. И за най-големия, и за най-малкия се изисква определена дейност, която поглъща много труд на инженера, техника и икономиста. Особено много писма работата имат те при разработването на графичните и при отчитане на извършено то строителство.

От няколко години в тази насока при Стройрайон — Велико Търново се правят сериозни опити и вече има добри резултати. Малката фирма, която е поставена на първата врата, на I етап влясно — „Машинно-сметачно бюро“, задържа погледа на овече хора. Зад тая врата прекарват все по-голям брой ръководители. Тук наглед обикновени машини облаждат чудодейни свойства. Само с десети на души около тях те вече обработват цялата икономическа информация на всички строителни райони в окръга — Велико Търново, Павликени, Свищов, Горна Оряховица, на „Спейрайона“, „ВИМ“ и жилищното строителство, на „Пътни строителни“. Достатъчно е техническият ръководител на обекта да попълни количествата на отделните видове работа в акт

21, единичната им цена, показателите по статистиката на калкулациите... и след няколко дни има всичко готово — и стойността на извършеното строителство, и разхода за труд, материали, механизация, вътрешен транспорт. Достатъчно е също касиерът да попълни изходните данни и въз основа на това да бъде изработена ведомостта и едновременно с това

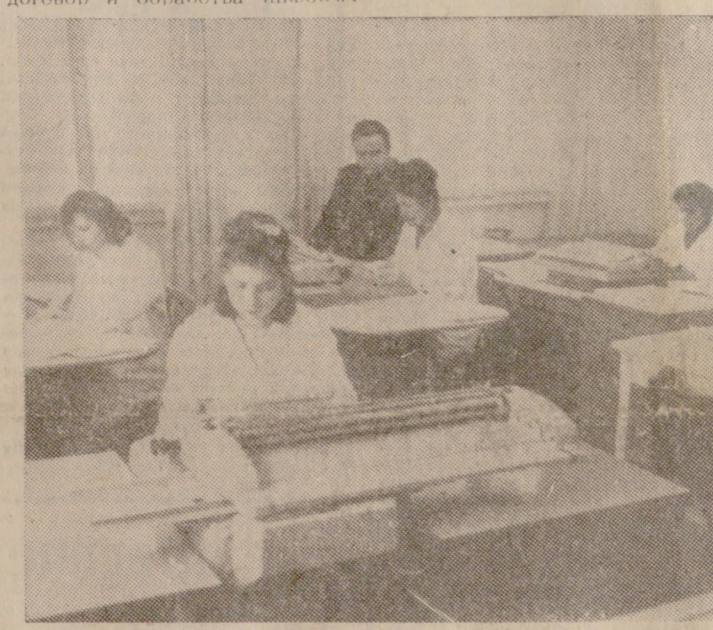

фиш за всеки работник. С помощта на машините се изработва и сведението за количествения разход на наблюдаваните материали по технически норми. Със същата техника се обработват товарителниците и пътните листове на автотранспорта.

Машинно-сметачното бюро при строителния район във Велико Търново вече получи гражданственост. Сега то преработва поръчки и от други предприятия. Сключен е договор за обработка на фактурите и трото на колективна на ДИП „Деню Георгиев“. Бюрото има договор и обработка информацията на клон на „Пътни строителни“ в Исперих — Разградски окръг. От 1 януари то работи на стопанска сметка. Само 11 души, които напуснаха местата си в счетоводството, обслужват дейността на цялото строителство, освобождават от непроизводствена работа десетки технически кадри и икономисти и чим осигуряват възможност да мислят повече за организацията на труда и производството, за качеството и поевтиняването на строителството.

Да пожелаем на младия и ентусиазиран колектив на първото машинно-сметачно бюро в окръга успешна работа.

Иван КОЛЕВ

НА СНИМКАТА: Проектантът Симеон Симеонов и операторките Иванка Иванова, Кина Сидерова, Пенка Димитрова. Вляво на най-новата електронно-изчислителна машина на „Зьомитрон“ е операторката Мария Димитрова.

Снимки: Н. КАЧАКОВ

НИЗОВАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

През последните няколко години, особено след Деветия конгрес на Партията и Шестия конгрес на Отечествения фронт, общинските, селски и квартални комитети, подпомогнати от партийните комитети и организации, положиха немалко усилия за укрепването на низовите организации. Във Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Асеново, Ресен, Поликраище, Стражица и др. през миналата година има голям брой организации които са направили средно по десет събирания по въпроси от различен характер. Човек изпитва удовлетворение когато посети просветните зрелища в Поликраище, Ресен, Стражица, Асеново и др. Там, освен по-възрастните хора, са и младите. За това безспорно помагат и по-младият състав на ръководствата на низовите организации.

Единадесета низова организация в с. Асеново ръководството на която е предимно от комсомолци и жени винаги е съществувала за пример сред останалите. Нейн председател е Цаню Господинов, учител и секретар на комсомолското дружество, а пропагандист — Венка Иванова, член на ръководството на ДКМС. Това показва, че включването на млади хора в ръководствата на низовите организации води до по-голямо разнообразие и жизнеспособност. Разнообразен живот има и 8-ма низова организация в село Ресен е председател Петър Левевски. В политическата работа се привличат най-отговорните другари и специалисти, които с вяща изясняват политическите въпроси и важни събития от международен и вътрешен характер. Екскурзиите до Рожен до градовете Смолян, Рудозем, Кърджали и др., изясняват и историческите мест-

ности в градовете Велико Търново, Плевен, срещата с баба Съба Енева в Коевци, колективните чествувания на рождени дни, посещения на кино, театър, гледане на телевизия и др. обличават още повече отечественофронтите. Тази политическа и културно-масова дейност дава своето отражение и на производствените резултати. Полетното звание, което почти съпада с низовата организация, в продължение на седем-осем години е едно от най-добрите. Служителите, пенсионерите, домакините и нередовните кооператори участвуват в полската работа, благодарение на добрата работа на организациите в общините Стражица, Лясковец, Обединение, Ресен, Върбовка и др. Активното участие на членовете в Лясковец по благоустрояването, хигиенизирането и озеленяването допринасяте градът да се класира на първо място в националната предел през 1967 година.

Не бива обаче да се подценява и фактът, че в редица общини — Горна Студена, Горна Липница, Балван, Константин Овча могила, Самоводене, Хаджидимитрово, Дебелец — има отделни низови организации които не живеят почти на какъвто организационен живот. През миналата година те са провели едва по 1—2 събирания. Общинските и селските комитети тук полагат малко грижи за укрепването им.

Все още не е решен добре въпросът за клубните помещения. В някои селища те се ползват за други цели — складове на ТКЗС, спални помещения. За да се реши този въпрос, са възможности за това има, са необходими общите усилия на партийните комитети и другите организации и институти.

Сериозно трябва да се помисли за съществуващата претрупаност и дублиране на въпросите в различните организации, което намалява интереса към събиранията. В дейността на низовите организации следва да се използват по-добре изпитаните форми за политическа работа сред членовете — блокови и махлянски конференции, лични срещи.

Големи задачи стоят сега пред организациите на Отечествения фронт: чествуванията на 90-годишнината от Освобождението на България от османско иго; 100-годишнината от преминаването на четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа; изпъненето на 44-то постановление на ЦК на БКП и Министерския съвет; предстоящата сесия на Окръжния народен съвет, Окръжния комитет на Отечествения фронт и Окръжния съвет на профсъюзите по социалистическия бит и култура; съвместният пленум на Окръжния комитет на Отечествения фронт с Окръжния кооперативен съюз и Окръжния комитет на Профсъюза на работниците от селското стопанство по движението за комунистически труд; благоустрояването, хигиенизирането на населените места, подготовката на окупацията празник — сбор на жените-първници в чест на 25-та годишнина от социалистическата революция у нас.

Няма съмнение, че при по-голяма инициативност и настоятелност низовите организации на Отечествения фронт в окръга, под ръководството на Партията, ще разгърнат още по-широка и многостранна дейност за възпитанието на трудещите се, за благоустрояването и разкрасяването на нашите градове и села, за образцово изпълнение на задачите по плана за 1968 година.

ЖП ТРАНСПОРТ И НОВИТЕ ЗАДАЧИ

Вчера в ЖП управление — Горна Оряховица се състоя съвещание по отчитане на плана за 1967 г. и задачите през 1968 година. В работата на съвещанието взеха участие членът на ЦК и първи секретар на Окръжния комитет на БКП Йордан Костов, зам. министърът на транспорта Славчо Драгомиров и др. Обществен доклад изнесе началникът на управлението инж. Смилов. В своето изказване др. Йордан Костов обърна внимание главно на незадоволителното използване на вагоните и локомотивите, недостатъчната съгласуваност в работата на отделните транспортни звена, сериозните слабости във влаковата и маневрената работа. Особено много наблегна той на задачите пред железопътния транспорт във връзка с 44-то постановление за рентабилността. Другарят Славчо Драгомиров даде конкретни указания за изпълнението на задачите през 1968 година.

Дневни Вести

В С. КАШИНОВО се състоя среща на народния представител Петко Кожухаров с избирателите му. Другарят Кожухаров изнесе информация за работата на Народното събрание през 1967 година.

След това избирателите му зададоха много и различни въпроси.

СРЕЩА с избирателите от Долна Липница има във вторник народният представител Стефан Петров — председател на Окръжния кооперативен съюз. Той ги запозна с решенията на Петото народно събрание, говори за икономическата политика на Партията.

СЕМИНАР с диригентите от окръга се състоя вчера във Велико Търново. Лекция на тема „Нови насоки в хоровото изкуство“ изнесе Васил Арнаудов — диригент на хорвата капела „Светослав Обретенов“ и на хор „Родина“ — Русе, преподавател в Консерваторията.

ВЧЕРА в една от залите на профсъюзите във Велико Търново започна тридневен курс с патните художническо-модели при предприятията от Великотърновски и Търговишки окръг.

Доц. Л. Белмустакот от ВПИ „Братя Кирил и Методий“ изнесе лекция на тема: „Възрожденско изкуство. Изкуство на робовладелческото общество.“

СНОШИ в училище „Димитър Благоев“ — Велико Търново се състоя среща на класните ръководители и ръководителите на производствени бригади от различните предприятия, с които отрядите поддържат дружески връзки. В информацията на директора на училището Стойко Сидеров бе разкрита многостранната ползана съвместна дейност за възпитанието на учащите се.

ВОЕННИТЕ ДЕЙСТВИЯ
ВЪВ ВЬЕТНАМ

ТЕЖКИ БОЕВЕ
ОКОЛО КХЕ САН

ПАТРИОТИЧЕ
ПРЕВЕЛИ КЛЮЧОВАТА
ПОЗИЦИЯ ЛАНГ ВЕЙ
В САНГОН БОЕВЕТЕ
ПРОДЪЛЖАВАТ

ПАРИЖ, 7 февруари (БТА) — Според последните съобщения на осведомителните агенции от Южен Виетнам, боевете по всички фронтове продължават с нестихваща сила. Тази нощ частите на Армията за освобождение постигнаха голяма победа при лагера Кхе Сан, където са обкръжени 6000 морски пехотинци и част от специалните сили, превземайки ключовата позиция Ланг Вей.

Ланг Вей се намира на 9 километра западно от Кхе

Сан, недалеч от границата с Лаос, южно от демилитаризирания зона.

За първи път срещу Ланг Вей патриотичните сили изпозваха танкове.

Падането на Ланг Вей, което сериозно застрашава позициите на американците в Кхе Сан, опровергава твърдението на военните светиници на Джонсън, че този лагер може да бъде държан от американските войски. Сега признават на Дьен Биен Фу мрачно е надвиснал над главната квартира на генерал Уестморленд, който знае стратегическото значение на Кхе Сан в северните провинции.

Малко по-на юг сраженията около и в старата императорска столица Хюе продължават. Този сутрин в 5.30 часа пионерни части на Армията за освобождение разрушиха важни позиции на Кхе Сан, който е обкръжен от партизаните. Друга здравя позиция на патриотите в Сайгон е хидромулт, откъдето от няколко дни американски маринетни части не могат да ги изтласкат. В много райони на града, особено в голямото предградие Шолон, продължавала евакуацията на цъ

ТЯХНАТА НОЩ

МИНАВАЩИТЕ рейсове малко преди 22 часа са пълни със смълчани хора. В необичайно топлите февруарски нощи не едно дете алма да чувства топлата майчина ласка, ще останат незети стоголове в кина и механи, няма да се състоят дълго чакани срещи... Зашото стотици работнички и работници в тези часове се отправят към обляните със светлина производствени зали на ДИП „Васил Мавриков“ във Велико Търново.

Десет-петнадесет минути преди определения час те са вече в работните си облека, застават край дарази и станове... Между най-първите са секционните и сменните майстори. Те трябва да лъчмат цялата техника в изправност, да осъществят търнарешеното „застъпване“ на смените, без да спират машините... Затова Ради Рахнев и Гечко Борисов са така съседоточени и с необичайно делови движения преминават от секция в секция. Работните часове на вечерната смяна, на смяна „И“ от предачния цех не са преминали съвсем гладко и спокойно. На няколко пъти около 17 и 21 ч. е имало „падения“ на тока. На лагало се е превръщало на организацията на работата, без да се получат нарушени в графичите. Майсторите и техниците, флаеристите и ларакчиите от вечерната и нощната смяна си пожелават „лека нощ“ и „приятна работа“.

Едините заемат опознатите места в рейсове, другите се стават на работните им места. И тази нощ ритъмът не е нарушен. Не е замлъкнала напевната мелодия, долитаща от топлите и светли зали.

Тяхната трудова нощ е започнала от преди няколко часа. През която и секция да се мине, край която и машина да се спре човек, няма да познае, че това са същите жени и мъже, които преди няколко часа безшумно от спирките се качаха в рейсове за ДИП „В. Мавриков“.

В залите температурата е близо 25 градуса — затова много от текстилите са поджалпани и с къси ръкави. Климатичните инсталации са в изправност и непрекъснато разпръскват свеж въздух, който прави всички бодри и работоспособни. Чистяните постоянно прибират отпадъците, поддържат приятен вид. Всичко е като денем. С тази разлика, че Ангел Живков или Веска Димитрова сега не са в класните стаи. Добрите производственици са и добри ученици. В батажното отделение работи Зорка Стефанова. Тя е удържачка и майка. В продължение на 6 години вече е все така необи

чайно пъргава и подвижна. Само през няколко коридора или стъпала и пред нас са Бонка Митева, „Най-добра в професията“ и носителката на Паспорта на дружбата Нькула Пашова. Жени на средна възраст, но често мерят сили с най-младите по сръчност и упоритост. Могат да се изброят още и Неда Балева и Пенка Петрова, и много други, които през тези среднощни часове са тука, в светлите и просторни корпуси на предприятното. Повече от 80 на сто в смяната са жени. През януари и досега няма безпрочно отсъстващи, няма закъснения... Дисциплинираны са и малкото мъже, които работят тука. Рядко трудолюбиви са и Кирил Салимов, и Николай Давидов. За секционните майстори няма отлук и покой. Те постоянно сноват, за да бъдат в изправност машините и съоръженията.

Близко сточленият колектив от смяна „А“ към предачния цех в по-голямата си част е от млади хора. Но не само заради своя състав смяната е известна като младежка или комсомолска смяна. Не само през тази нощ, но и по време от година няма случай при тях да е бездействувала техниката, даже и за минути. Във всяка смяна колективът обработва по над 2500 кг па мук.

Бързо минават броевите нощни часове. По алените флагчета с надпис „Първенец“ полепват като снежинки нежните алакьнца, откъснали се от балите, от нишките. Навън стои на своя вечен пост Лобната скала, по пътя за Арбанаси проблясват светлини от фарове. Шуми в нощната февруарска тишина вечната Янтра. Притихнал е и близкият строеж. Горещ градът на бира сили за приближавания работен ден. А тука — бала след бала, рвало след рвало се превръща в меки, бели и пухкави нишки памукът от далечните светски републики. От техните бели и трептящи жици ще бъдат изтъкани хиляди метри плат...

Нощните смени си имат и своите проблеми, които възвнуват работните хора. Рейсове и неподменните загаснали осветителни тела в работните помещения чакат намеса. От шестте работни дни засега само в два има пълни нощни смени. В бъдеще, както и в други предприятия от окръга, те ще бъдат още намалени и премахнати. Пътят към това ясно е очертан в 44-то постановление на ЦК на БКП и Министерския съвет.

М. МАНОЛОВ

КАКТО съобщава агенция Ройтер, демонстрацията била организирана тоочно, когато хсландският парламент обсъжда положението във Виетнам. Долната камера на парламента приела резолюция, в която заявява, че тя е потресена от страданията на виетнамския народ.

В резолюцията се съдържа призив за бъдат прекратени бомбардировките над ДРВ без всякакви условия. Депутатите в долната камера призовават правителството да съдейства за провеждане на преговори за изтегляне на всички чужди войски и за самоопределение на Южен Виетнам съгласно решенията на Женевските съвещания.

„Б-52“ В ОСТРОВ ОКИНАВА

ТОКИО, 7 февруари (ТАСС) — В американската военновъздушна база Кадея (остров Окинава) се намира 15 стратегически бомбардировача „Б-52“ съобщава агенция Киодо Цуеи.

Съобщава се, че американското военно командване прекарва стратегически бомбардировача „Б-52“ на остров Окинава, по-близко до японския фронт, вече без да се позовава на „Запаха от тайфун“ и на „лошо време“ както правеше преди една година.

Според съобщение на Киодо Цуеи всички пътища и железни пътища Кадея са охранявани от възложени части армията-опълчение.

ПИСМО НА ФУЛБРАЙТ
ДО РЪСК

ВАШИНГТОН, 7 февруари (ТАСС) — Председател на демократската комисия по външните работи Филбрийт поиска от името на комисията държавният секретар на САЩ Ръск да отговори на редица въпроси относно опелания на военните разследвателни кораби на САЩ от ява „Пейло“, задържани във водите на КНДР.

Въпросите на сенатора Фулбрийт, чието съдържание се премълчава, поставят официалните власти в затруднено положение.

ПРИ ВСЯКА ПРОИЗВОДСТВЕНА ЕДИНИЦА, ПРИ ВСЕКИ ЧОВЕК

В КЛУБА весело бумтеше печката. Беше тихо. Чувахе се само монотонният глас на мъжа, застанал отпред, до масата.

Цяла година кооператорите от втора лозаро-полеводна бригада са делили радости и неволни. И сега пак са събрани заедно. Бригадирът Владимир Цанков чете доклада. В няколко страници е събрана радостта на тези хора, техният героичен, упорит труд. Лицата на всички са напрегнати, поглъщат всяка дума.

Специална таблица разкрива себестойността на всяка култура, вложеният труд на 1 декар земя. И жените, и мъжете, насядали в клуба, по-ясно виждат крайния резултат от дейността си. А това ги навалява да мислят, да търсят начини за получаване на повече и по-евтина продукция. Кооператорите от бригадата са взели 11 000 лева от продажба на дини. Но от тях 8000 лева са от площите, от които те са получили ранно производство. И сега те решават — бостанът да бъде 125 декара. Половината от тази площ да бъде определена за ранно производство.

Това е един всеобщ стремеж в Моравя. Така и механизаторите от бригадата за комплекс на механизацията се стремят тази година да получат по 414 килограма пшеница от декар, над 600 килограма царевича. Тези цифри значително ще надвишат миналогодишните. Те са преценили добре силите си. Площите са преорани добре. Пшеницата е засята в най-благоприятния срок — от 1 до 20 октомври. Сега всяка сутрин от 3 до 10 часа с машините наторяват площите.

Зад този хубав порив на кооператорите и механизаторите да

получат от земята толкова, колкото тя може да даде, не може да не се види почерка на работата на Общинския партийен комитет, неговия стил, метод.

— При разясняване на новите задачи на бригадите на всяко събрание ще има и икономист. Там, на място, той ще показва предимствата от повишаване производителността на труда, на рентабилността — сподели секретарят на Общинския партийен комитет Асен Личков.

От разговорите с хората остава хубавото чувство, че грижите на управителния съвет на кооперативното стопанство, на Общинския партийен комитет да могат кооператорите да видят основните задачи, да коват за изпълнението им, са попаднали на добра почва. През миналата година бригадите са изпълнили плановите си за много култури. Вместо 900 тона грозде за износ е предадено 1700 тона. И тази година знатните механизатори на Моравя ще облекчат значително труда на хората.

ПОСТИГНАТОТО е много. То не може да не събуди възхищение, гордост. Но някои отделни факти тревожат. Кооперативното стопанство има платен художник. Но до момента на проверката, 29 януари, не бе отнагледено с диаграми това, за което ще воюват кооператорите през годината, онова, което е известно. Доволен са свине-въдите от селото. Всички процеси са механизирани. На тях остава само да пуснат мотора за затопляне на водата, за приготвянето на ярмата. А когато се поосвободят да измият с маркуца боксовете.

Лек, приятен е сега трудът им. Къде ще може да се сравнява той с миналото!

В сравнението добре подредените стаи в малки рамки са

поставени обещанията на някой от свине-въдците да се борят за завоюване на зването за кооперативен труд.

Загледан се в тях.

— То е за по-миналата година. Приехме ги тогава. През 1967 година не са ни търсели — иска да поясни бай Ангел.

Той очевидно е добър работник, съзнателен. Затова и изпитва известно неудобство, сякаш че негова бе вината.

— Поизпуснахме движението — в дух на самокритика каза секретарят на комитетата.

А не е нужно да се изтъква неговото значение, ролята му за разгаряне на съревнованието, възпитанието на кооператорите.

АКТИВНА помощ на комитетата през годината е оказвала групата на докладчика. В нея са включени ръководни кадри, специалисти. Възникват на членове на групата с бригадите, звената, фермите са системни. Разясняват се пред тях икономическата политика на Партията, най-набележителните въпроси на нашето време. Но все пак те имат при хората за чужда. Разяснителната работа сред кооператорите, индивидуалната работа с хората, трябва да я вършат комунистите.

Но и в това отношение има още много да се желае. Преди всичко съвсем е недостатъчен броят на партийните членове както във фермите, така и на полето. Така в животновъдството в Моравя работят 90 души — комунисти тук са 14. Но тези, които са в производството са едва четири. Подобна, ако не по-лоша, е картината в полевъдните бригади. В тях работят 300 кооператори, а едва 8 са членове на Партията.

Явно е, че много още трябва да се направи за повишаване боеспособността на партийните организации, за издигане авангардната роля на комунистите. Нима е нормално една партийна група, както тази във втора бригада, да се събира през годината само 3 пъти. При това положение помощта, която тя ще окаже на бригадата, не ще е действена.

Хубаво е, че тези въпроси Общинският партийен комитет вижда добре, стреми се да ги измисли. А това е гаранция, че през тази година масово-политическата работа в общината ще бъде на по-високо ниво, ще помага за постигането на по-добри успехи.

П. КАИШАНОВ

НАУКА И ПРАКТИКА — РЪКА ЗА РЪКА

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА работа във Висшия финансово-стопански институт „Д. А. Ценов“ в Свищов през последната година, както и преди, е била ориентирана към продължаване на традициите, оставени от академик Иван Стефанов, акад. Бешков, чл. кор. Тодор Владигеров и други изтъкнати наши учени, сега на отговорна научна и държавна работа.

През 1967 година преподавателският колектив още по-активно се включи в работване на теми, свързани с утвърждаване на новата система за планиране и ръководство, за изпълнение на поставените задачи в 44-то постановление на ЦК на БКП и Министерския съвет. Особена актуалност придобива темата на доц. Панайотов. „Проблеми на перспективното планиране в промишленото предприятие“, разработена е приложението на мате-

матически методи и показване на най-съвременните методи на планиране. Приложението на направените в труда предложения ще има голям икономически ефект.

За разкриване на апологическата същност на капитализма и за успешната борба срещу идеологическата диверсия голяма полза ще има разработеният труд на проф. д-р М. Русенов на тема „Развитие на съвременната буржоазно-финансова мисъл“.

По конкретни въпроси на нашата икономика бяха написани 40 планови и 58 извънпланови теми. За равнището на научната продукция може да се съди по дадените положителни рецензии за темите, които са предадени за публикуване и от направените изисквания на научните сесии, в които е обсъждана една значителна част от трудовете на преподавателите.

В резултат на интензив-

ната научна дейност стана възможно през миналата година повече от 10 преподаватели при института успешно да защитят кандидатски дисертации.

Едновременно с това научните работници са оказвали непосредствена помощ на промишлени, селскостопански и търговски предприятия. Колективът от научни работници разработва проблемите на научната организация на производството и труда в Държавни захарни заводи — Горна Оряховица. Направен е подробен анализ на производителността на труда на заводите и са посочени мероприятията, които трябва да се въведат за изпълнение на тази важна партийна и правителствена задача. Подобна помощ е оказана и на редица предприятия от други окръзи. В това отношение трябва да посочим, че малка част от предприятията на окръга търсят нашето съдействие при

решаване на въпросите по научната организация на труда, производството и управлението. Ние имаме възможност да насочим усилията на преподавателите да оказват непосредствена помощ предимно на нашия окръг, вместо в другите.

Научният колектив на института си дава сметка за голямата отговорност, която сега Партията и правителството възлагат на проблемите за научната организация на производството, труда и управлението. Забави това и тяхната научна продукция през настоящата година е по-точно свързана с тези изисквания както и за научно разработване, така и за разширяване на връзките с предприятията и стопанствата на окръга и страната.

Доц. Иван ДОЧЕВ

зам. ректор на ВИСИ — Свищов

Бележки на езиковед

За някои езикови и правописни колебания

Във връзка с препоръките на Велико Търново в исторически, културен и туристически град употребата на името му зачасти извънредно много както в периодичния печат, така и в ежеседмичната (устна и писмена) реч. Това обстоятелство предизвиква актуални и някои езикови и правописни въпроси, на два от които ще се спира в тази статия.

1. Граматическо или логическо съгласуване

Определено, изразено с прилагателно име, местомимно или причастие, винаги се съгласува по род и число със съществителното, към което се отнася, напр.: красива град, красива поляна, красиво село. Когато имаме съчетание от съществителното град и съществителното име на града, определението пред това съчетание се съгласува с думата град, напр.: приказният град Велико Търново, старинният град Варна, черноморският град Поморие и т. н. Този случай на съгласуване е общоустановен в езиковата практика и във връзка с него не съществуват никакви колебания. Обаче щом се изпусне съществителното град, вече настъпват сериозни колебания, които засягат не само устната, но и писаната реч. За да се види, че подобни колебания съществуват, ще приведем два примера, извлечени от периодичния печат: „Балдуиновата кула! Стамболиевият мост! Живописната панорама на „Картала“ и интимната лирика на ул. „Гурко!“ Това бяха любимите обекти на фотолюбителя, наши и чужди, тога биеше вентилната карта на старопрестолното Велико Търново“. Наш дълг като българи е да направим всяко възможно по силите си за възстановяване на неповторимия Велико Търново“. В единия пример е употребено съчетанието „старопрестолното Велико Търново“, като прилагателното е поставено в среден род, понеже собственото име Велико Търново поради своя завършеност на -о се схваща като име от среден род. В другия пример е казано „неповторимия Велико Търново“, като прилагателното е съгласувано с изпуснатото, но подправено се съществително град. В първия случай съгласуването има граматически характер, а във втория — логически. В този случай всички наши

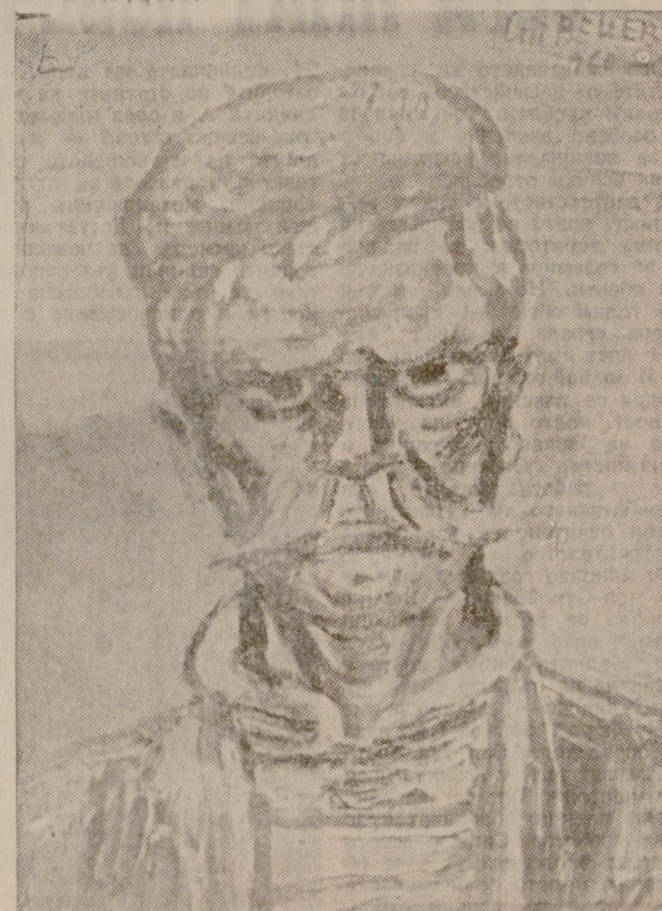
езиковеди препоръчват граматическото съгласуване на определението с определяемото собствено име на града. Следователно възприето е да се казва и да се пише „старопрестолното Велико Търново“ или „неповторимото Велико Търново“. Този вид съгласуване е по-старинен и има ядрени корени в народната реч. Логическото съгласуване е сравнително ново явление в езика ни и като всяко ново езиково явление звучи малко или повече необичайно, поради което се и отрича от нормативната граматика. Трябва обаче да се признае, че през последните едно-две десетилетия логическото съгласуване под влиянието на чужди езици се разрасна и днес няма основание да го гоним от езика.

2. Правопис на прилагателното от Велико Търново

Сложните прилагателни имена, образувани от сложни географски названия, се пишат слято, като една дума, напр. от Черно море — черноморски, от Стара планина — старопланински, от Стара Загора — старозагорски. Следователно прилагателното от Велико Търново — великотърновски също така трябва да се пише като една дума. Разделното писане на тези сложни прилагателни имена се счита за груба правописна грешка.

Русин РУСИНОВ
асистент по стар. български език във ВПИ — В. Търново

В ХУДОЖЕСТВЕНАТА ГАЛЕРИЯ — ЕЛЕНА

„ГЛАВА НА СЕЛЯНИН“

Стоян ВЕНЕВ

ЗА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БИТ И КУЛТУРА

Съвременният човек е свикнал с редица неща, без които не може да си представи живота си. Така е с електричеството, водата в дома му, обществената транспорт, с печата, радиото, вече телевизията — просто всичко, което е наша всекидневна нужда, не може да се назове. Забелязваме значението му най-добре, когато ни липсва. А грижите да бъде населението удовлетворено в своя бит са ясни и големи.

Ето примера с един град от нашия окръг — Горна Оряховица. Много често по водопроводите не протича вода. Градският народен съвет в Горна Оряховица знае това явление и не го е оставил без внимание. Завършени са вече проучванията в околните местности до града и на сравнително близко разстояние в северна посока е открит извор с голям дебит. Тази пролет се предвижда да се работи по водоохващането и помпената станция. Във водопроводната мрежа на града ще бъдат включени водите от този извор.

Така ще се облекчи работата и по един друг тревожен проблем — проблема с обществената баня. Тя е с малък капацитет, а сега е и често в бездействие, поради липсата на вода.

Радостното е, че Градският народен съвет взе мерки за решаването на въпроса. В квартал „Гарата“ например нуждите се задоволяват добре с пушането на железничарската баня и за граждани. Предвижда се със средства от самооблагането и строеж на нова баня с голям капацитет в самия град.

Сега в работническата Горна Оряховица младите майки в голям процент заемат спокойни работни места — децата им са настанени в детските градини и ясли. С още по-голяма загриженост в тази насока продължават усилията на Градския народен съвет.

Детската млечна кухня почти сто на сто осигурява храна за децата до едногодишна възраст. В поредицата придобивки от този характер вече са наредени и такива, които са отдавнашна мечта на горнооряховчани. Наскоро ателието за химическо чистене започна да работи със своя машинна база. Приетите дрехи вече не се препращат във Велико

Търново, което създаваше много неудобства.

Тия дни се разтвори врати и завършената „Модна къща“, където ще се осигуряват за гражданите шивашки услуги и консултации по модата.

Предстои разкриването на нов фризбиро-козметичен салон, за който помещението са вече готови, ателие за поправка на телевизори, на хладилници.

Разкрити са във всички райони на града търговски павилиони за различни видове стоки. Регулирани от народния съвет, първите етажи на новостроящите се жилищни и обществени сгради се изграждат съобразно с нуждите за различни видове магазини или ателиета за битово обслужване.

Направеното гражданите срещат с радост. Има обаче още редица дребни наглед неща, които изискват единствено — по-голяма инициатива и настойчивост, за да бъдат уредени. С тях съответните институти не са се заловили. Ето неведнъж жените са излизали с предложение да се създаде бюро към СП „Комунални услуги“ за такъв род услуги — гледане на болни, инвалиди, деца, за почистване. Много млади семейства, които живеят самостоятелно, дори ако децата им са в детски градини, вечер, в празнични дни са възпрепятствувани да отидат на каквото и да било културно развлечение, защото няма за 2—3 часа, за половин ден, къде да оставят децата. Едно такова бюро ще отговори на тяхна нужда и същевременно ще ангажира известен брой — предимно жени с работа. Това се има предвид от Градския комитет на Отечествения фронт, но изглежда само трябва да се намери начин по-скоро да се убеди предприятието „Комунални услуги“ в тази необходимост и в най-близко време да се реши въпросът.

Явно, направеното в Горна Оряховица не е малко, но и нуждите още са големи. Съместните усилия на Градския комитет на БКП, Градския народен съвет, Градския комитет на Отечествения фронт се оказват резултатни. Всички тия институти, приели специални решения за подобряване на комунално-битовите услуги още през 1965 година, и сега се ръководят от тях, осъществяват ги, допълват ги, за да се отговори на новозникналите нужди.

Грижата за битовото обслужване на населението ясно и определено означава преди всичко грижа за човека. Радостно е, когато тя е налице.

Б. СТЕФАНОВА

Да пресечем пътищата на алкохола

У нас съществува закон за ограничаване на пиянството. Има и правителствени разпоредби, въз основа на които Министерството на вътрешната търговия издаде заповед за спиране продажбата на спиртни напитки в някои магазини. Но и досега не са взети решителни мерки по този въпрос.

Ако надникнем по магазините и лавките в търговската мрежа, ще се уверим, че с алкохолни напитки са запълнени рафтовете и витрините на повечето магазини. За съжаление те са станали един от най-решителните артикули за изпълнение на плановите им. Запознали ли на подведомствени рекламни магазини на „Винпром“.

Уместно е да запитахме ръководствата на търговските предприятия дали новите им магазини в Свищов, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец и др. са специализирани, тъй като по-голяма част от

предлаганите в тях стоки са рани, коници, ликьори, вина и др. Не е ли това грубо нарушение на закона за намаляване броя на кръчмите и ограничаване на пиянството от 1947 г., на постановлението на ЦК на БКП от 1958 г. и на разпоредбите и указанията на Министерството на вътрешната търговия? Не са редки случаите, когато в сладкарниците липсва най-елементарното — минерална вода, лимонада, оранияда, кафе, кифли и др., а в замъна на това спиртни напитки никогато не свършват, въпреки голямата им консумация. В това отношение тук и там нещо се понаправи, но има още да се желае.

Министерството на вътрешната търговия неотдавна разпоредил да не се продават спиртни напитки в сладкарниците. Това обаче сякаш не се отнася за редица сладкарници в окръга. Да вземем например сладкарницата на автогарата в Горна

Оряховица, пък и модерната сладкарница в Лясковец. Младите са се разположили по масите, запушили, задимили сладкарницата като кафе — чакай да им се сервира коняк, ликьор, мастика, раниа, а възрастните хора стоят на „опашка“ за лимонада, локум, пасти или др. Те извършват консумация на краи, защото масите са заети. Гражданите се възмущават, но магазинерите мълчат, търпят ги, защото са им най-редовните клиенти.

Това положение е ненормално. То трябва да се уреди час по-скоро!

К. ПАВЛОВ

БЛАГОДАРИМ ОТ СЪРЦЕ

На осемдесет години съм — дотогава хората — пътник съм не че. На асичното отгоре се разболях — някакво сплитане на червата се получи. Мислех си, че това е вече краят, че няма отървяване. Но всичко се оправя.

Отидох в Окръжната поликлиника. В хирургическия кабинет ме приеха внимателни лекари, които ми обясниха, че трябва да постъпя на лечение в болницата. Съгласих се — налях се за здравото ми. Там се наложи да ме оперират. Но организъмът ми беше изслабнал, налагаше се първо той да се засили, че тогава да ме подложат на операция. Приемаха ми и кръв.

Сложната операция трая повече от шест часа. Всичко излезе сполучливо. Сега отново съм на крака и се чувствавам много добре.

За продължения ми живот от сърце благодаря на лекарите Ганчев, Петков и Хаджигечев, на медицинските сестри Петкова и Димитрова, на всички, които възвърнаха здравето ми.

Ст. Коев
с. Миния

В ПОДГОТОВКА ЗА ФЕСТИВАЛА

Самодейците от с. Батак са в усилена подготовка за Третия републикански фестивал на художествената самодейност. Два пъти седмично, под ръководството на Христо Гутев, репертират участниците в естрадно-сатиричния състав. Два пъти седмично се събират и 58-те участници в смесения хор, които разучават партитите от новия репертоар.

Не остават назад и членовете на самодейния театрален колектив при читалище „Събуждане“. Те подготвят и изнесоха с успех пред съселските си пие сата „Дом без слънце“ от Стефан Гендов.

Всички самодейци от Батак не жалат сили и време, за да се подготвят, както трябва, за предстоящите прояви от Третия републикански фестивал на художествената самодейност.

Ф. Филипов

Високохуманна постъпка

Кооператорите и механизаторите в Павликени се нареджат в първите редици на кръводамите от града. Неотдавна те отновно дадох израз на своя високохуманна постъпка. На състоялата се акция за набиране на кръв те се стехоха масово. Над 45 кооператори дадоха от кръвта си, за да върнат здравето на деца и младежи, на възрастни и стари.

Сред тези примерни граждани бяха и многократните кръводатели Стефан Тъпанчев, Петър Петров, Стойчо Василев, Иван Ганазов, Зорка Христова, Иванка Янкова и други. Особено добре бе организирана акцията за събиране на кръв от работниците при ремонтната работилница.

В. Иларионов

Преди три месеца, а миналото тежко състояние, постъпих на лечение в Урологическо отделение на Окръжната болница във Велико Търново.

Оперирани бях от д-р Тодков. Всичко мина благополучно. От сърце благодаря на доктора, който аз мен е човек със златни ръце. Не мога да на спомена излизането си и от целия персонал на отделението — лекари и сестри, които са изключително внимателни към болните.

Георги Генков
гр. Севлиево

Борба

ПОМОЩТА НА РАЦИОНАЛИЗА- ТОРИТЕ

Година наред рация нализаторската дейност в пристанище Свищов не беше задоволителна. В края на миналата година бяха потърсени причините и се намериха организационни мерки за увеличаване и разширяване дейността на рационализаторите и новаторите. Първите резултати са вече налице. Това стана възможно след като ръководството на пристанището предвидително откри и посочи най-тесните места в претоварната и местна дейност. По този начин то даде възможност на всеки член от рационализаторските колективи да помисли потрebo какво може да се направи за тяхното преодоляване.

Изградена беше рационализаторска бригада, която проучи и разврати редица предложения. Много от тях вече са внедрени и дават своя икономически ефект. Ето някои от тях. От „бронирания“ на чедюстите на грайферите със специален електрод“ се получи годишен икономически ефект 3955 лева. С тази новост Андрей Димитров, Тодор Бозаджиев, Любен Пешев и Йозо Илиев удължиха живота на автоматични грайфери при работата им с насипните материали, като руда, пясък, баласта и др. Направено беше предложение да бъдат ползвани и въжетата за вдигането и на хобота от порталните електрически кранове с въжета от специална структура с по-голяма трайност, от което се икономисват годишно около 800 лева. Заслужава голямо внимание и съвместната работа на Борис Венидинов и Йосиф Стоянов. Според тяхната идея облицовката на кейовата стена, която се га се удължава, може да стане с покрития бетонни плочи вместо с обработен (дълан) камък, доставен от далечни кариери. Икономическият ефект след реализирането на тази идея ще надхвърли 14 200 лева. Освен това намалаване се срокът за завършването на обекта най-малко с 4 месеца.

Пред технико-икономическият съвет на пристанището са постъпили редица други предложения, които могат да раз решат много проблеми, отнасящи се до претоварната дейност, охраната на труда и др. Някои от тях вече се експериментират. През тази година таксите на рационализатори ще работят още по-упорито, за да дадат своя дял в излизането на задачите, произтичащи от 44-то постановление.

А. ПАТЛОВ

МОДЕРНО И КРАСИВО

Мебелният участък към Промишления комбинат в Горна Оряховица беше открит още през 1960 година. Оттогава трудолюбивите мебелисти са обзавели много ресторанти, сладкарници, кабинети. Тяхно дело е мебелирането на Училището по хранително-вкусова промишленост в Горна Оряховица, българо-унгарското дружество „Интрастим“ в София. Гордост за колектива е обзавеждането на филмовата база на гара Горна Оряховица, жп гарите в Горна Оряховица, Търговище, Русе — разпределителна, сладкарница „Балкан“ — Велико Търново, ресторант „Акация“ — Горна Оряховица и други.

Стотици са гражданите, омащени с изработените тук мебели по поръчка. Будят възхищение модерните салонни кушетки с витринки и ъгловите спални. От дълго време тук се изработват особено търсените канапета с дупнапреп.

Ентусиазираният колектив приключи 1967 година с наднационална продукция за 15 000 лева, която удовлетвори повече от 540 поръчки на граждани.

Успешно приключи и първият месец на новата година. Гордостта на мебелния участък са дългогодишните майстори Николко Бобев, Милко Кушев, Иван Димитров и Пенчо Добрев (на

снимката), носители на значката „Отличник на Министерството на леката промишленост“. Голям дял за успехите има и цеховият ръководител и дългогодишен майстор Йор

дан Паунов. Той винаги с разбирание подхожда към изискванията на клиентите.

Сега колективът приема редни мероприятия за още по-бързото и качествено обслужване на гражданите и предприятията.

Текст и снимка:

Н. КАЧАКОВ

МЕХАНИЗАТОРИТЕ ОТ С. РОДИНА

Зимният леден вятър произнава. На полето е невъзможно да се работи, но въпреки това за механизаторите от село Родина има много работа. Трактористите Иван Стоянов, Петър Янков, Иван Добрев, Рачо Василев, Саша Йорданов и Илия Нодев, под ръководството на бригадир Христо Атанасов, от сутрин до вечер са заети с ремонт на прикличния инвентар. Не оставят назад от своите другари и трактористите Злати Стефанов и Христо Коначиев. С машините си те извозват тор до зеленчуковата

граница. Започна строеж и на склад за гориво смачани материали. В подравняването на терена за строежа и около него участва с булдозера си и Иван Петров от МТП — Елена. Когато по време на работата веригата на машината се откачи, в отстраняването на аvariята взеха участие всички трактористи. Пролича тяхната сплотеност и другарско чувство.

М. Рачев
Р. Василев

Ще се развият перспективните отрасли

Все още крайните резултати от изминалата стопанска година за ДЗС — Буйновци не са известни, защото се извършват последните сметки по приключването. Но директорът на стопанството Иван Генов със сигурност заявява, че и този път ще има печалба и то не по-малка от 60 000 лева.

„Миналата година — под чертава директорът — работехме при планувана загуба 111 000 лева, затова още по-радостен е обратният резултат, който получихме. Макар и при по-трудни условия и при нас работата може да бъде рентабилна. Годината беше сушавна и въпреки това през цялото лято успяхме да спазим графика за млякото, а и сега го поддържаме.“

За няколко години хората тук са убедиха в перспективността на животновъдството. Средният надой от фуражна крава миналата година бе 2700 л, а телетата на възраст 10—12 месеца тежат 320—350 килограма. Добре се развива и овцевъдството. Агнетата се продават със средно тегло 21 кг, надоедо е 40 т мляко над пла на. В бъдеще стопанството ще развива и двата отрасли. Планът за кравето мляко през 1968 г. е със 192 т по-висок от миналата, а себестойността на един тон трябва да бъде намалена от 218 на 185 лева. Този план налага средният надой от крава да нарасне на 2800—2900 л, а през следващите две години да достигне 3000 литра.

Предвиждат се мерки и за подобряване на овцевъдството. До 1970 г. броят на

овцете трябва да достигне 8000, а средният надой — 45—50 литра. От всяка овца трябва да се добива 3 кг вълна, а агнетата ще се продават със средно тегло 25 кг. Тази година ще бъдат закупени около 800 агнета от породата „Цигай“ за подобряване породния състав на стадата. Ще бъдат закупени и 50 юнци от високопродуктивни породи, а други 50 ще бъдат заделени от получените във фермите на стопанството приплоди.

Балканският характер на района затруднява осигуряването на сочен и концентриран фураж. За да се подобри фуражната база, площта на лозарната ще бъде увеличена от 5000 на 8000—10 000 декара. Ще се подобрява и разширява производството на овес.

За овочарството, което има благоприятни условия да се развива, за съжаление се полагат по-малко грижи. Причината е липсата на достатъчно работна ръка. Но независимо от тази трудност занаятът в основните по-големи градини ще се осъществява редица мероприятия, защото при благоприятна и плодородна година стопанството получава от овошките добър доход. В бъдеще ще се отглеждат повече малини и ягоди. Особено малните са доходна култура за такива планински стопанства като Буйновци. Миналата година площта и на двете култури бе увеличена.

Предвидено за всеки отрасъл ще повиши неговата рентабилност и ще укрепи икономиката на стопанството.

Ал. БЪЧВАРОВ

ИКОНОМИЯ ЛИ Е ТОВА?

Старата и красива столица на България се посещава от стотици наши и чуждестранни гости всяка година. Тази зима по улиците, ресторантите, кафе-сладкарниците и магазините на града могат да се видят много туристи, които Велико Търново посреща гостоприемно.

Оправдан е интересът към нашия град. Тук всяка улица, всеки дом всеки камък е страница от богатата и героична история, от минала бои на слава — Царевец е все така строг и неумолим, а Янтра, някога буйна и пенлива, напомня за непристъпността на престолнината.

Търновчани обичат града си. Гордеят се с него.

Затова някои дребни наглед неща предизвикват недоволство у гражданите. Ста

ва дума за неоновите рекламни надписи на магазините и заведенията. Вечер, ако минете по ул. „Васил Левски“, можете да видите и прочетете (по-скоро да се опитате да прочетете) много любопитни подслухи надписи... Ите (рекламни надпис на ДЗИ „Спестявайте“),... фе (сладкарница „Байкал“ — би трябвало да е „Кафе“). Тези надписи по главната улица светят отчасти. А какво да кажем за рекламното осветление на ресторанта „Полтава“, на новата аптека, на сладкарница „Малина“, на магазин „Текстил“ и много други?

В сегашния си вид тези рекламни надписи развалят вида на улицата.

М. Димчева

В ПАРНИКОВИТЕ ОТДЕЛЕНИЯ

Зеленчуковото производство в участъкът Върбица на долнооряховското стопанство е един от основните отрасли. През 1968 година зеленчуковите градини ще заемат 1000 декара. От тях трябва да бъде произведена продукция за 210 000 лева. Планът е напрегнат, но бригадирът Георги Петров и зенководите Димитър Петров, Стефан Димитров и Стойно Стойнов вярват, че градинарите от бригадата не само ще го изпълнят, но и преизпълнят.

Още от есента започна работата — почистване, изкопа

ване, пълнене и засяване на парниците. В тях работата не е спряла нито за ден. Вече са пикирани 360 парникови рамки с шипки и 72 — с краставици. Засети са и 240 с доматни и 32 — със зеле. Пикираните растения и разсадът са в много добро състояние, а парниците, заети от тях, се увеличават всеки ден.

Десетки кооператори работят в зимните дни в парниците. Някои от тях, като Венко Иванов, Слави Недев, Иван Пенчев, Стефанка Николова, Пенка Йорданова и други, не са отсъствували нито ден и през най-студеното време.

Д. Габровски

УСПЕХИ НА ОВЧАРИТЕ

От няколко години овцевъдството в Джуленица бележи постоянни успехи. Овчарите, дългогодишни работници във фермата, са с богат опит. А една от причините за добрата им работа са другарските отношения между тях.

За овчарите се създадени условия за работа. Обзаведени са стаи за почивка, в общото помещение те разпо

лагат с телефон и радиоприемник. Овцевъдството отдавна са електрифицирани и водоснабдени, а водопоят се извършва в района на фермата.

Сега овчарите се грижат за 1000 агнета. От сто овце те получиха вместо по 110 по 120 агнета. Това е добра предпоставка за изпълнение на плана за тази година.

Ст. Киров

ПРОИЗВОДСТВОТО НА ФУРАЖИ И ПОДОБРЯВАНЕТО НА ПАСИЩАТА

За животновъдството в миналото се използваха главно отпадъците от растениевъдството и естествените фуражни площи. Сега обаче, когато се поставя въпросът за интензивно животновъдство, това е явно нецелесъобразно и икономически неоправдано. За една група животни (свине и птици) задоволяването с фураж ще се реши главно с производството на зърнен фураж, а за втората група животни, в която влизат и говедата — чрез по-интензивно производство на зелени фуражи.

ВЪТРЕШНОСТОПАНСКО РЕШАВАНЕ НА ФУРАЖНИЯ ПРОБЛЕМ

При организиране производството на зелени фуражи трябва да се има предвид целта, за която ще се използват — за изхранване на зелено, за сено, силаж, а също и вида на животните, които ще се изхранват. Тези фуражи имат някои специфични особености — съдържат много вода и са трудно транспортируеми, бързо губят хранителните си качества.

Тъй като за някои видове животни те са основен фураж през цялата година, от това, доколко ще бъдат задоволени животните с такива фуражи, от качеството и стойността им, ще зависи до голяма степен количеството и стойността на продукцията от говедовъдството

За разлика от зърнените култури производството на зелени фуражи е вътрешностопански въпрос, който трябва да се решава конкретно от всяко стопанство, за всяка ферма. Особено това е необходимо за уединените краеве ферми и овцевъдства. Те трябва да организират специални прифермски сентбообръщения с основна задача — производство на зелени фуражи за паша или за изхранване на зелено в ясла, за силаж или за сено. Това сентбообръщение следва да бъде около фермата, а ако е възможно фермата — оборите и силажовместилницата, да бъде в центъра и до всяко поле животните да имат свободен достъп, без да преминават през друго, като същевременно изминават най-кратък път. Това има голямо значение и за транспорта. При изчисляване на разходите за превоз на зелена маса на повече от 5—6 км се установява, че те достигат и даже надхвърлят разходите за производството им.

Колектив от научни работници при изследванията си получили следните резултати за необходимото количество фуражи за 250 крави, които имат пасищен период 165 дни и оборен — 200, при млечност 4000 литра и млечност 4 на сто:

ВИД НА ФУРАЖА	необходимо сухо вещество в тона	необходима зелена маса в тона
1. тревен фураж (люцерна, тревни смеси)	542	2710
2. царевича за зелено	210	1150
3. царевича или царевично-соева смеси за силаж	472	1470
4. концентриран фураж	306	352 — зърно

СТРУКТУРА НА ПРИФЕРМСКОТО ПОЛЕ

За производство на зелени фуражи е необходимо да се организира прифермско сентбообръщение на площ от 1800—2000 дека, което трябва да се раздели на девет полета. На първо до пето се засяват многогодишните тревни (люцерна) или тревни смеси. Шестото поле е заето от царевича за силаж и зелен фураж, засявани на различна гъстота, след разораване на многогодишните растения, а седмо, сборно — със зима рж, зимен грах с ечемик или пшеница, пролетен грах с овес, слънчоглед за зелен фураж или за силаж, овесено-бобови смеси. След тях в три срока се засява царевича или царевично-соева смеси за силаж или за зелен фураж. Осмото поле е полуходило за ечемик (смес ечемик и пшеница) за зърно и втора култура царевича за зелено и силаж, а деветото — за царевича или царевично-соева смеси за силаж, като почвата при тях отпочива.

От осемте полета на сентбообръщението (от първо до седмо и от девето) трябва да се осигури среден добив по 3500—4000 кг от декар, а от втората култура на осмото поле — по 2000 кг от декар или общо 6000—6800 т зелена маса. Голишно за крава се осигурява 24 000—27 200 кг зелена маса, т. е. 66—74 кг средно на ден за кръглогодишния период. При съхранение 20 на сто сухо вещество в зелената маса това е равно на 1200—1360 т сухо вещество. При необходимост 1194 тона. От общото количество зелен фураж 3168—3726 т ще се използват за приготвяне на силаж, а останалото — за изхранване на зелено. От многогодишните тревни смеси ще се осигури 3500—4000 т зелена маса или около 800 т сухо вещество. От него 300 т сухо вещество ще се използва чрез паша, а останалото — за сенаж.

Основното количество сенаж ще се приготвява от високобелтъчни тревни и тревни смеси. За допълване на белтъчността до нужното количество може да се използва царевично-соевата смеси от

девето поле и царевича в млечновъзрастна зрелост от пето поле. Концентриран фураж ще се произвежда само от едно поле 200—220 дека. При среден добив 350 кг от декар ще се получи 70—77 т сухо вещество. Останалото количество концентриран фураж до 306 т се осигурява от полските сентбообръщения. При среден добив 500—600 кг царевично зърно от декар ще са необходими още 470—562 декара. Или общо за задоволяване на нуждите от зелен и концентриран фураж ще са необходими всички 2360—2560 декара площ. С производството на това количество фуражи от 2500 дека ще се получи 1000 т краве мляко, а от 1 дека — 400 литра. Себестойността на един литър мляко е 0,20 лв., а стойността на произведената продукция от един декар — 80 лева.

ЕДИН ПОДЦЕНЕН ФУРАЖ

Ефективността от индустриалната организация на производството на птице или свинско месо зависи главно от правилното балансиране на дажбите с необходимото количество аминокиселини. Засега това балансиране се извършва със сено шрот, който изнасяме от капиталистическия пазар. Нашата страна внася 1000 кг сено шрот срещу 3200 кг царевично зърно.

При правилна организация на производството у нас могат да се получават добиви от соята, които да отговарят на това съотношение 1:3,2. Това ще ни помогне да не бъдем изцяло зависими от капиталистическия пазар. Научните институти са разработили агротехнически мероприятия, които осигуряват и при нашите условия получаването на 200—300 кг среден добив от соята. Такива добиви от няколко години получава и Опитната станция в Павликени.

Специално за говедовъдството царевично-соевите смеси могат да удовлетворят до известна степен нуждите от белтъчини, като особено подходящи са по-късно вегетационните сортове соя.

Ирина ПЕТРАКЕВА
ст. научен сътрудник при Института по фуражите — Плевен
(Следва)

ДЪРЖАВЕН ВАГОНЕН ЗАВОД

„А. ЖДАНОВ“ — ДРЯНОВО

търси:

1. ДЪРВОДЕЛЦИ ОТ III ДО VI РАЗРЕД.
2. БОЯДЖИИ ОТ III ДО VI РАЗРЕД.
3. УЧЕНИЦИ-ДЪРВОДЕЛЦИ.
4. ОБЩИ РАБОТНИЦИ.

Постъпване веднага. Осигурено е общежитие за бекяри и добре обзаведен етол. Заплащане по сделко-разредната система.

Ползват се с условията на железничар.

Справка „Личен състав“ вътрешен телефон № 26.

2—1

ПРОФЕСИОНАЛНО ТЕХНИЧЕСКО УЧИЛИЩЕ

ПО ОБЩЕСТВЕНО ХРАНЕНЕ гр. Велико Търново

ОБЯВА

ПРОФЕСИОНАЛНО ТЕХНИЧЕСКО УЧИЛИЩЕ ПО ОБЩЕСТВЕНО ХРАНЕНЕ — В. Търново известява на интересуващите се, че през април насрочва редовна сесия по НАРЕДБА 240/29. XII. 1968 г., на МВТ за изпити с работниците по обществено хранене.

Кандидатите, желаещи да се явят на изпит, следва до 15. III. 1968 г. да подадат документите си до дирекцията на училището.

На изпит ще се допуснат само търговски работници, които отговарят на изискванията по щатна таблица № 36 и нар. 240 на МВТ.

От дирекцията

Продавам запазен МОНИКС комплект, Горна Оряховица, павилион PEI

Търся да купя ЕТАЖ, Тотю Мечкаргов — Беляквеп тел. 27-14

Книжка 1617 на АТАНАС МЕТОДИЕВ за тракторист е загубена, да се счита невалидна.

Продавам КЪЩА, Велико Търново, Пярка „Козлодуй“ № 6, блок „Москва“ Драган Георгиев Драганов

ЗАВОД 33 — ГРАД ЛЯСКОВЕЦ съобщава,

че разполага със свободен капацитет за СТРУГОВА, АВТОМАТНА И ФРЕЗОВА РАБОТА.

Справки: телефон 4-80-88.

3—3

